

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tilaajayhteyksien eriytetystä tarjonnasta

(2000/C 365 E/15)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2000) 394 lopull. — 2000/0185(COD)

(Komission esittämä 23 päivänä elokuuta 2000)

EUROOPAN PARLAMENTTI ja EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Lissabonissa 23–24 päivänä maaliskuuta 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi pitämänsä erityiskokouksen päätelmissä, että digitaalisen tietotalouden kaikkien kasvu- ja työllisyysmahdollisuuksien hyödyntämiseksi Euroopassa yrityksillä ja kansalaisilla on oltava käytettävissään kohtuuhintaiset maailmanluokan viestinnän perusrakenteet ja laaja valikoima palveluja. Jäsenvaltioita kehoitetaan työskentelemään yhdessä komission kanssa ”kilpailun lisäämiseksi paikallisliityntäverkoissa ennen vuoden 2000 loppua ja kilpailun vapauttamiseksi tilaajayhteyksien osalta, jotta Internetin käyttökustannuksia voitaisiin oleellisesti alentaa”. Eurooppa-neuvoston kokouksessa Feirassa 20 päivänä kesäkuuta 2000 hyväksyttiin ehdotettu eEurope-toimintasuunnitelma⁽¹⁾, jossa asetetaan tilaajayhteyksien eriytetty tarjonta keskeiseksi lyhyen aikavälin tavoitteeksi.
- (2) ”Tilaajayhteydellä” tarkoitetaan fyysisiä kuparijohtoja, jotka paikallisessa liityntäverkossa yhdistävät asiakkaan tilat operaattorin paikalliskeskukseen, keskittimeen tai vastaavaan verkkoelementtiin. Kuten komission viidennessä raportissa televiestinnän sääntelypaketin toteuttamisesta⁽²⁾ todetaan, paikallisliityntäverkko on jäänyt yhdeksi vapautettujen televiestintämarkkinoiden vähiten kilpailuksi lohkoksi. Uusilla tulokkailla ei ole laajalle levinneitä vaihtoehtoisia verkkorakenteita, eivätkä ne saavuta perinteisin tekniikoin samoja mittakaavaetuja ja toiminnan laajuutta kuin operaattorit, joiden on ilmoitettu olevan merkittävässä markkina-asemassa kiinteiden yleisten puhelinverkkojen markkinoilla, jäljempänä ”ilmoitetut operaattorit”.

Tämä on seurausta siitä, että ilmoitetut operaattorit ovat rakentaneet vanhat kuparijohtoja käyttävät paikallisliityntäverkkonsa pitkän ajan kuluessa yksinoikeuksien turvin ja kyenneet rahoittamaan investoinnit monopolihinnoittelun avulla.

- (3) Vuoden 1999 viestintäalan uudelleentarkastelua koskeva komission tiedonannosta 13 päivänä kesäkuuta 2000 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa⁽³⁾ korostetaan, että on tärkeää antaa alalle mahdollisuus kehittää perusrakenteita, jotka edistävät sähköisen viestinnän ja sähköisen kaupankäynnin kasvua, ja harjoittaa sellaista sääntelyä, joka tukee tätä kasvua. Päätöslauselmassa todetaan, että tilaajayhteyksien eriyttämisellä on tällä hetkellä merkitystä lähinnä markkina-asemaltaan määräävän yrityksen kuparijohdinrakenteiden kannalta ja että investoitaessa vaihtoehtoisin perusrakenteisiin on voitava varmistaa kohtuulliset tuotot, mikä saattaa helpottaa näiden rakenteiden leviämistä alueille, joilla ne ovat vielä harvinaisia.
- (4) Uusien yhteyksien tarjonta kapasiteetiltaan suurten valokuituyhteyksien välityksellä suoraan suurimmille käyttäjille muodostaa erityismarkkinat, jotka kehittyvät kilpailun ehoilla uusien investointien myötä. Tämän vuoksi tässä asetuksessa ei käsitellä valokuitupohjaisten tilaajayhteyksien eriytettyä tarjontaa.
- (5) Uusien tulokkaiden ei olisi taloudellisesti mielekäästä rakentaa vakiintuneen operaattorin verkon rinnalle kokonaan omaa paikallisliityntäverkkoaan kohtuullisessa ajassa. Vaihtoehtoiset perusrakenteet, kuten kaapelitelevisioverkot, satelliittiverkot ja langattomat tilaajayhteydet, eivät yleensä ole yhtä toimivia ja kattavia.
- (6) Kuparijohtoja käyttävien tilaajayhteyksien eriytettyyn tarjontaan on tarkoituksenmukaista velvoittaa ainoastaan ilmoitetut operaattorit. Komissio on jo julkaissut alustavan luettelon niistä kiinteän yleisen puhelinverkon operaattoreista, joiden kansalliset sääntelyviranomaiset ovat ilmoittaneet olevan merkittävässä markkina-asemassa⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ KOM(2000) 330 lopullinen.

⁽²⁾ KOM(1999) 537.

⁽³⁾ A5-0145/2000.

⁽⁴⁾ EYVL C 112, 23.4.1999, s. 2.

- (7) Vaikka kaupalliset neuvottelut ovat suositeltavin tapa sopia tilaajayhteyden käytön teknisistä seikoista ja hinnoittelusta, kokemus on osoittanut, että useimmissa tapauksissa tarvitaan sääntelytoimia, koska uuden tulokkaan ja ilmoitetun operaattorin neuvotteluasemat ovat epätasapainoiset eikä muita vaihtoehtoja ole. Ilmoitettujen operaattoreiden olisi tarjottava tietoa ja tilaajayhteyksien eriytettyä käyttömahdollisuutta kolmansille samoin ehdoin ja saman laatuksena kuin omille yksiköilleen, tytäryhtiöilleen ja yhteistyökumppaneilleen. Näin ollen avointen ja syrjimättömien markkinoiden luomiseen myötävaikutettaisiin siten, että ilmoitettu operaattori julkaisee tilaajayhteyksien eriytettyä käyttömahdollisuutta koskevan asianmukaisen viitetarjouksen mahdollisimman nopeasti ja mieluiten Internetissä sekä kansallisten sääntelyviranomaisten valvonnassa. Tällaisissa tilanteissa kansalliset sääntelyviranomaiset voivat yhteisön lainsäädännön mukaisesti puuttua asiaan omasta aloitteestaan sellaisten ehtojen, esimerkiksi hinnoittelusääntöjen, asettamiseksi, joilla pyritään varmistamaan palvelujen yhteentoimivuus, turvaamaan mahdollisimman hyvä taloudellinen tehokkuus ja tuomaan hyötyjä loppukäyttäjille.
- (8) Tilaajayhteyksien ja niihin liittyvien toimintojen (kuten laitteistojen yhteissijoittamisen ja vuokratun siirtokapasiteetin) kustannuslaskentaan ja hinnoitteluun olisi sovellettava avoimia, syrjimättömiä ja objektiivisia sääntöjä vilpittömyyden varmistamiseksi. Hinnoittelusäännöillä olisi varmistettava, että tilaajayhteyksien tarjoaja pystyy kattamaan asianmukaiset kustannuksensa sekä saamaan kohtuullista tuottoa. Tilaajayhteyksien hinnoittelusäännöillä olisi edistettävä tervettä ja kestävää kilpailua ja varmistettava, ettei kilpailu vääristy varsinkaan niin, että ilmoitetun operaattorin tukku- ja vähittäishintojen välille jäisi kohtuuttoman pieni marginaali. Tässä yhteydessä on tärkeää kuulla kilpailuviranomaisia.
- (9) Tilaajayhteyksien eriytetystä tarjonnasta: Kilpailun mahdollistaminen kaikessa sähköisessä viestinnässä, mukaan luettuina laajakaistamultimedia ja nopea Internet 25 päivänä toukokuuta 2000 annetussa suosituksessa 2000/417/EY⁽¹⁾ ja 26 päivänä huhtikuuta 2000 annetussa tiedonannossa⁽²⁾ komissio vahvistaa yksityiskohtaiset ohjeet kansallisten sääntelyviranomaisten avuksi, jotta ne voivat kohtuudella säännellä tilaajayhteyksien eri käyttöoikeustyyppien tarjontaa ja soveltaa yhteisön voimassa olevaa lainsäädäntöä oikein.
- (10) Tavoitetta, jonka mukaan on luotava yhdenmukaiset puitteet tilaajayhteyksien tarjonnalle, jotta kaikille yrityksille ja kansalaisille yhteisössä tarjottaisiin kilpailuun perustuen

kohtuuhintaiset maailmanluokan viestinnän perusrakenteet ja laaja valikoima palveluja, ei voida jäsenvaltioissa saavuttaa hallitusti, yhdenmukaisesti ja nopeasti, ja näin ollen tavoite voidaan saavuttaa perustamissopimuksen 5 artiklan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti paremmin yhteisön toimin. Tämä asetus rajoittuu vähimpään näiden tavoitteiden toteuttamiseksi tarpeelliseen eikä siten ylitä sitä, mikä tarvitaan tähän tarkoitukseen.

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan sellaisten kiinteän yleisen puhelinverkon ja palvelujen operaattoreiden tilaajayhteyksien eriytettyyn tarjontaan, joiden kansallinen sääntelyviranomainen on komissiolle ilmoittanut olevan merkittävässä markkina-asemassa, jäljempänä "ilmoitetut operaattorit", asiaan liittyvien yhteisön säännösten mukaisesti.

2. Tällä asetuksella ei rajoiteta yhteisön asiaa koskevien säännösten mukaista ilmoitettujen operaattorien velvollisuutta noudattaa syrjimättömyyden periaatetta käyttäessään yleistä kiinteää puhelinverkkoa nopeiden liittymien ja siirtopalvelujen tarjontaan kolmansille samoin ehdoin kuin omille yksiköilleen.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- a) "tilaajayhteydellä" fyysisiä kuparijohtoja, jotka paikallisessa liityntäverkossa yhdistävät asiakkaan tilat kiinteän yleisen puhelinverkon operaattorin paikalliskeskukseen, keskittimeen tai vastaavaan verkkoelementtiin;
- b) "tilaajayhteyksien eriytettyä käyttöoikeudella" tilaajayhteyksien täysin eriytettyä käyttöoikeutta ja tilaajayhteyksien rinnakkaiskäyttöoikeutta; tämä ei merkitse kuparijohtointa käyttävän tilaajayhteyden omistusoikeuden siirtymistä;
- c) "tilaajayhteyden täysin eriytettyä käyttöoikeudella" vakiintuneen operaattorin kuparijohtimia käyttävien tilaajayhteyksien käyttöoikeuden tarjontaa siten, että uusi markkinatulos saa yksinomaiseen käyttöönsä kuparijohtoon koko taa-juusalueen ja voi tarjota loppukäyttäjille täyttä valikoimaa puheen- ja datansiirtopalveluja;

⁽¹⁾ EYVL L 156, 29.6.2000, s. 44.

⁽²⁾ KOM(2000) 237.

- d) "tilaajayhteyden rinnakkaiskäyttöoikeudella" muuhun kuin puheensirtoon käytettyjen taajuuksien käyttöoikeuden selaista tarjontaa niillä vakiintuneen operaattorin kuparijohtimiin perustuvilla tilaajayhteyksillä, joita se käyttää peruspuhelupalvelujen tarjontaan loppukäyttäjille, jonka avulla uusi tulokas voi hyödyntää esimerkiksi ADSL-tekniikkaa tarjotakseen loppukäyttäjille nopeiden Internet-yhteyksien kaltaisia lisäpalveluja;
- e) "yhteissijoittamisella" niiden fyysisten tilojen ja teknisten edellytysten tarjontaa, jotka ovat välttämättömiä uuden markkinatulokkaan laitteistojen asianmukaiseksi sijoittamiseksi ja liittämiseksi tilaajayhteyksille.

3 artikla

Eriytetyn käyttöoikeuden tarjonta

1. Ilmoitettujen operaattorien on tarjottava kolmansille tilaajayhteyksien eriytettyä käyttöoikeutta 31 päivään joulukuuta 2000 mennessä avoimin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Ilmoitettujen operaattorien on tarjottava kilpailijoilleen samoja toimintoja kuin omille yksiköille tai tytäryhtiöilleen samoin ehdoin ja samassa aikataulussa.
2. Ilmoitettujen operaattorien on tarjottava fyysistä liityntää kolmansille missä tahansa kuparisten tilaajayhteyksien tai niiden osayhteyksien tarkoituksenmukaisessa teknisesti toteuttamiskelpoisessa pisteessä, johon uusi tulokas voi sijoittaa ja jossa se voi liittää omat verkkolaitteensa joko paikalliskeskukseen, keskittimeen tai vastaavaan verkkoelementtiin palvelujen tarjoamiseksi asiakkailleen.
3. Ilmoitettujen operaattorien on julkaistava viimeistään 31 päivään joulukuuta 2000 mennessä tilaajayhteyksien ja niihin liittyvien toimintojen, myös laitteistojen yhteissijoittamisen, eriytetyn tarjonnan riittävästi eritelty viitetarjous, joka sisältää

kuvauksen tarjouksen osatekijöistä sekä asiaan liittyvät ehdot ja edellytykset, mukaan lukien hinnat, ja jossa otetaan huomioon suosituksen 2000/417/EY liitteen luettelo.

4 artikla

Viranomaisvalvonta

1. Niin pitkään kuin kilpailun taso paikallisliityntäverkossa ei riitä estämään ylihinnoittelua, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että ilmoitettujen operaattorien eriytettyjen tilaajayhteyksiensä käyttöoikeuksista perimissä hinnoissa noudatetaan kustannuslähtöisyyden periaatetta. Kansallisten sääntelyviranomaisten on oltava toimivaltaisia vaatimaan, kun se on perusteltavissa, muutoksia tilaajayhteyksien eriytetyn tarjonnan viitetarjoukseen, myös hintoihin.

Tilaajayhteyksien eriytetyn tarjonnan hinnoittelusääntöjä laatiessaan ja hintapäätöksiä tehdessään kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että ne edistävät tervettä ja kestävästä kilpailua.

2. Kansallisten sääntelyviranomaisten on oltava toimivaltaisia ratkaisemaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä koskevat yritysten väliset riita-asiat nopeasti, kohtuullisesti ja avoimesti.

5 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.